

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 31992-01-21 א.ס.אייץ.אר 1 ניהול השקעות בע"מ ואח' נ' שמואלי ואח'

לפני כבוד השופט יאיר דלוגין

התובעים:

1. א.ס.אייץ.אר 1 ניהול השקעות בע"מ
 2. יגיל מנוביץ
 3. יצחק צח רמון
- ע"י עו"ד רז מנגל
ממשרד עורכי דין איתן ש. ארז ושות'

נגד

הנתבעים:

1. עו"ד איתן שמואלי
 2. ליפא מאיר ושות'-משרד עורכי דין
- ע"י עו"ד שלומי וינברג

פסק דין

האם עומדת עילת תביעה בלשון הרע, לאדם אשר מסוכסך עם אחר, כנגד עורך דינו של אותו אחר, בגין ייעוץ משפטי שנתן עורך הדין ללקוחו, אותו אחר, במסגרתו ייעץ ללקוחו כי התנהלותו של אותו אדם כלפיו הנה שלא כדין והאם עומדת עילה כאמור, כשדברי עורך הדין נאמרו למי שטרם שכר שירותיו וביקש תחילה לשמוע את חוות דעתו, בטרם יחליט האם להיות מיוצג על ידו? אלה השאלות העקרוניות שעומדות לדיון במסגרת פסק דיני זה, הניתן בעטיה של בקשת הנתבעים לסילוק התביעה על הסף.

רקע

1. התובעת 1 עוסקת באיתור וניהול נכסי נדל"ן מניב בגרמניה. התובעים 2 ו-3 הנם בעלי המניות בנתבעת 1 ומנהליה בשרשור.
2. הנתבע 1 הנו עו"ד, העובד בנתבעת 2, משרד עורכי דין.
3. הנתבע 1 ייצג משקיעים (לטענת התובעים קומץ ואילו לטענת הנתבעים כ-21 משקיעים), אשר השקיעו כספים דרך התובעת 1 במרכז מסחרי בגרמניה.
4. הנתבע 1 הוציא לתובעים בשם לקוחותיו הנ"ל מכתב התראה בחודש יוני 2020, בגין מעשים ומחדלים שביצעו התובעים, לפי הטענה בין היתר במרמה, כלפי לקוחותיו.
5. בחודש נובמבר 2020, הכין הנתבע 1 חוות דעת משפטית ללקוחותיו, ביחס למצבם המשפטי מול התובעים.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 31992-01-21 א.ס.אייץ.אר 1 ניהול השקעות בע"מ ואח' נ' שמואלי ואח'

6. לאחר מכן, ביום 5.1.21, התקיימה שיחת זום בהשתתפות הנתבע 1, אותם 21 משקיעים שכבר היו לקוחותיו בעת השיחה וכן בהשתתפות עשרות משקיעים נוספים, אשר שקלו באותה העת להצטרף לאלה שכבר שכרו את שירותי הנתבע 1.
7. שיחת הזום נקבעה לצורך דיון בחוות הדעת המשפטית שהכין הנתבע 1 ובנושא הגשת תביעה נגד התובעים, אשר לטענת המשקיעים המיוצגים על ידי הנתבע 1 ולפי ייעוץ משפטי שנתן להם הנתבע 1, פעלו כלפיהם שלא כדין בצורות שונות, עד כדי כך שלטענת התובעים, הנתבע 1 ייחס להם במסגרת שיחת הזום האמורה, ביצוע הונאת פונזי כלפי המשקיעים וכן מחדלים ומעשים נוספים.
8. אמירותיו של הנתבע בשיחת הזום נודעו לתובעים והם כתוצאה מכך הגישו את התביעה דנא, בעילה של לשון הרע לחיוב הנתבעים, בסכום של 1,000,000 ₪, בגין הפרסומים הבאים של הנתבע 1 במסגרת שיחת הזום, אשר ייחסו לתובעים ביצוע הונאת פונזי; דילול המשקיעים באופן העלול לפגוע בהם; אי רכישת הנכס; העמסת הוצאות שלא כדין; משיכת כספים בניגוד למוסכמם; משיכת כספים בגין ניהול, מבלי לרשום זאת בדוחות הכספיים על מנת לייצר מצג שווא וניפוח רווחים תוך טשטוש חלוקת כספי הקרן; ביצוע פעולות של העברת זכויות ללא זכות שבדין; ביצוע הנפקה בגרמניה תוך פגיעה במשקיעים; הגדרת המשקיעים בדוחות 2019 כלוויים; חוסר שקיפות תוך פגיעה מתמשכת במשקיעים.
9. הנתבעים טענו להגנתם שורה של טענות ובהן, הגנת סעיף 513(5) לחוק איסור לשון הרע, תשכ"ה-1965 (להלן: "החוק") וכן הגנות נוספות, כגון הגנת האמת בפרסום והגנת תום הלב. בכתב הגנתם טענו הנתבעים לסילוק התביעה על הסף בין היתר מכוח סעיף 513(5) לחוק.
10. בהינתן שסברתי כי יש להכריע על הסף בשאלה האם לא עומדת לנתבעים הגנה שיש בה כדי לסלק את התביעה על הסף, כגון הגנת סעיף 513(5), הוריתי לנתבעים בתום קדם המשפט הראשון שהתנהל בתיק, להגיש בקשה נפרדת לסילוק על הסף. כעת, לאחר שהוגשה הבקשה והוגשו תגובה ותשובה, יש להכריע בנושא.

דיון

11. אומר מיד – קבלת תביעה מסוג זה, אשר הגישו התובעים, לדידי, כמוה ככריתת אחד הענפים המרכזיים עליהם נשען מקצוע עריכת הדין.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 31992-01-21 א.ס.אייץ.אר 1 ניהול השקעות בע"מ ואח' נ' שמואלי ואח'

12. אם עו"ד יהיה חשוף לתביעת לשון הרע בגין ייעוץ משפטי שנתן ללקוח שלו, בין קיים ובין פוטנציאלי, ואשר במסגרתו הביע דעתו על התנהלות שלא כדין, לדעתו, של הצד עמו מסוכסך לקוחו, כיצד יוכל עו"ד לתת ייעוץ משפטי בצורה חופשית, איני יודע.

13. כלום אין זה ברור לתובעים כי במסגרת שיחה חסויה בין עו"ד ללקוחו, או בין עו"ד ללקוחו הפוטנציאלי, מתפקידו של עורך הדין ליעץ ללקוחו אודות טענותיו כלפי הצד שכנגד וכי ייעוץ זה כרוך פעמים רבות בייחוס מעשים ומחדלים שלא כדין לאותו צד שכנגד? כלום יעלה על הדעת כי בגין כך תעמוד עילת תביעה כלשהי לצד שכנגד נגד עו"ד?

14. הדברים כה ברורים בעיני עד כי אודה שאיני חש שיש להכביר מילים בעניין זה ובכל זאת, פטור בלא כלום אי אפשר.

15. לדידי, אין ספק כי שיחת ייעוץ מסוג זה מוגנת מפני תביעת לשון הרע לפי סעיף 13(5) לחוק ולא רק (עומדות לכאורה הגנות גם מכוח סעיפי משנה של סעיף 15), אולם פסק דיני זה יעסוק רק בהגנת סעיף 13(5), שדי בו כדי להביא לסילוק התביעה על הסף.

16. סעיף 13(5) קובע כי לא ישמש עילה למשפט פלילי או אזרחי: **"פרסום על ידי שופט, חבר של בית דין דתי, בורר, או אדם אחר בעל סמכות שיפוטית או מעין-שיפוטית על פי דין, שנעשה תוך כדי דיון בפניהם, או בהחלטתם, או פרסום על ידי בעל דין, בא כוחו של בעל דין או עד, שנעשה תוך כדי דיון כאמור"**.

17. הפסיקה הרחיבה את המשמעות של המילים **"תוך כדי דיון"**, לכל שלב ושלב של ההליך המשפטי ויתרה מכך, גם לשלב שקדם לעצם הגשת התביעה בבית המשפט, כגון למשל, גם לשלב של משלוח מכתב ההתראה שקדם להגשת התביעה וגם לשלב של הכנת עד לצרכי תביעה שתוגש בעתיד.

18. ההיגיון שעמד מאחורי הרחבה זו הוא ברור. הדבר נועד לאפשר לכל המעורבים בהליך המשפטי, קרי, בעלי הדין, עורכי הדין, בית המשפט וכו', להתנהל בצורה חופשית ולמלא תפקידם ללא מורא.

19. ברור בעיני, על פי אותו ההיגיון בדיוק שהביא להחלת סעיף 13(5) על מכתבי ההתראה והכנת עד כאמור, כי יש לכלול בגדר סעיף 13(5), גם את הדין והדברים שמנהל עורך הדין קודם להגשת התביעה, עם לקוחו או עם לקוח פוטנציאלי וזאת אולי אפילו ביתר שאת, משזו מתקיימת בחדרי חדרים, תחת חיסיון עו"ד לקוח, שאם לא כן, מה הועילו חכמים

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 31992-01-21 א.ס.אייץ.אר 1 ניהול השקעות בע"מ ואח' נ' שמואלי ואח'

בתקנתם, אם תביעה בגין מכתב התראה היא חסרת עילה, אולם תביעה בגין אותם דברים בדיוק שנאמרו בשיחת ייעוץ משפטי, אינה חסרת עילה.

20. שיחת הייעוץ היא בדרך כלל השלב הראשון, של אותה שרשרת שלבים של ההליך המשפטי, שלאחריו בדרך כלל מגיע שלב הוצאת מכתב ההתראה ולאחר מכן מוגשת התביעה. כל אחד ואחד מן השלבים הנ"ל, מוגן מכוח סעיף 13(5), מפני תביעת לשון הרע של הצד שכנגד של מי שיזם את ההליכים המשפטיים, כנגד יוזם ההליכים וכנגד בא כוחו.

21. במקרה דנא, אין חולק כי מדובר היה בשיחת זום "סגורה", כלומר שיחה שנועדה להתקיים והתקיימה, אך ורק בין הנתבע 1 ולבין משקיעים שכבר הפכו ללקוחותיו ולבין משקיעים שביקשו לבדוק אפשרות של שכירת שירותי הנתבע 1, יחד עם אלה שכבר עשו כן. ברור, אפוא, כי בשיחה מעין זו, ביקשו לשמוע מהנתבע 1 את דעתו על התנהלות התובעים ואת נימוקיו, מדוע עומדת להם עילת תביעה, מה סיכוייה וכו'.

22. אביא להלן ציטוטים נרחבים מפסיקת בתי המשפט, הממחישים את כל מה שציינתי עד כה, דברים אשר בעיני הנם ברורים מאליהם (אדגיש בקן תחתון חלקים הראויים במיוחד לתשומת לב):

בבית המשפט העליון ברע"א 43/1 עו"ד רועי הרם נ' יצחק זקס (פורסם בנבו, 28.8.11) נקבעו הדברים הבאים (אשר נקבעו בדומה גם ברע"א 1104/07 עו"ד פואד חיר נ' עו"ד עוזד גיל (פורסם בנבו, 19.8.09)):

"פסיקתו של בית המשפט המחוזי אינה חורגת מגדרי הפרשנות המרחיבה שנתקבלה בפסיקה לגבי החסינות הקבועה בסעיף 13(5) לחוק איסור לשון הרע. עוד בעניין זיידמן נקבע כי אפשר שחסינות זו תחול גם על "סיפור המעשה לעורך-הדין לשם הכנת עדות שתוגש במשפט עתידי לבוא" (שם, בעמ' 624; ההדגשה הוספה). משמע – גם בעבר לא הוגבלה תחולתו של סעיף 13(5) לפרסומים שהם מאוחרים לפתיחת ההליך. המבחן המתאים אינו מבחן הזמן, כי אם מבחן מהותי הבוחן אם הפרסום הוא בגדר "צעד הננקט בקשר עם ההליך בכל שלב משלביו השונים, לרבות כל פניה בכתב ומסמך הנדרש במהלך הרגיל של המשפט והמשמשו כהלכה" (עניין זיידמן). בית המשפט המחוזי יישם מבחן זה על נסיבות המקרה שבא לפניו, והגיע למסקנה כי המכתב נשלח במסגרת הליך משפטי. בכך אין כדי להקים עילה לדון בערעור "בגלגול שלישי"

בבית המשפט העליון ברע"פ 364/73 שלמה זיידמן נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 15.7.74) נקבע:

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 31992-01-21 א.ס.אייץ.אר 1 ניהול השקעות בע"מ ואח' נ' שמואלי ואח'

"לאור המילה 'בפניהם' בדיבור הנ"ל 'תוך כדי הדיון כאמור' אפשר היה לפרשו על דרך הצמצום שזה חל רק על הנעשה והנאמר במהלך המשפט בפני בית-המשפט בשבתו לדין. ואולם, פירוש זה הוא צר מדי ואינו עונה לצרכים הלגיטימיים של ניהול משפט תקין באורח חפשי ללא מורא ופחד וללא חשש של הסתבכות במשפט פלילי או אזרחי. ואכן, האסמכתאות מראות שהחיסוי משתרע על כל צעד הננקט בקשר עם ההליך בכל שלב משלביו השונים, לרבות כל פניה בכתב ומסמך הנדרש במהלך הרגיל של המשפט והמשמשו כהלכה. הנה-כי-כן, גם צעד מוקדם של סיפור המעשה לעורך-הדין לשם הכנת עדות שתוגש במשפט העתיד לבוא הוא במסגרת החיסוי".

בבית המשפט השלום בת"א (ת"א) 57646/99 וינברג, עו"ד נ' כהנא, עו"ד (פורסם בנבו, 3.6.04) נקבע:

"עורך-הדין המייצג לקוח לא צריך להיות נתון ללחצים ולהתמודדות עם תלונות ללשכת עורכי-הדין ותביעת נזיקין בגין העובדה שהוא מייצג לקוח ומתבסס על גירסת הלקוח כדי להגיש כתבי-טענות, והתביעות הנ"ל עלולות לרפות את ידיו ולפגוע בשירות שהוא צריך לתת ללקוח... בית-המשפט בפסק-דין אבי יצחק [6] ער לכך שכתבי-הטענות בהליכים אזרחיים ידועים בהיותם חד-צדדיים ונוטים באופן חד לטובת הצד ויכולים לכלול גם טענות קשות ולמרות זאת מחיל את הוראת סעיף 13(7) לחוק גם על פרסום תוכנם של כתבי-הטענות.

אם כך, ההגנה המוחלטת המוענקת בסעיף 13(5) נתונה גם לעורך-דין המופיע בפני בית-המשפט והפסיקה קבעה שההגנה תחול גם על כל צעד הננקט בקשר עם ההליך בכל שלב משלביו השונים, לרבות על כל פנייה בכתב ומסמך הנדרש במהלך הרגיל של המשפט והמשמשו כהלכה וכן תחול על כתבי-טענות, תצהירים, מסמכים המוגשים לבית-המשפט ואפילו על מסמכים כאלה המוחלפים בין בעלי-הדין לפני הגשתם לבית-המשפט וגם על מסירת סיפור המעשה לעורך-הדין לשם הכנת עדות שתוגש במשפט עתיד לבוא (ראה א' שנהר דיני לשון הרע [11], בעמ' 199; פסק-דין זיידמן [2]; פסק-דין דורון [8]; פסק-דין פלונית [1])."

בבית המשפט השלום בת"א (הרצ') 35772-08-18 משה אביר נ' ליאב עמר (פורסם בנבו, 30.6.20) נקבע:

"מטרתו ותכליתו של סעיף חיסיון זה הינה לאפשר לעורך הדין להתבטא באופן חופשי בשיחה עם הלקוח שלו... לא מצאתי מקום להבחין לצורך החסינות בין הסיפור שמספר הלקוח לעורך דינו לסיפור שמספר עורך הדין ללקוח, ולטעמי כלל השיחה בין הלקוח

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 31992-01-21 א.ס.אייץ.אר 1 ניהול השקעות בע"מ ואח' נ' שמואלי ואח'

לעורך הדין, כאשר זו נעשית במסגרת הליך משפטי, למשל לצורך ניסוח כתבי טענות או תצהירי עדות ראשית, חוסה תחת החיסיון של סעיף 13(5) לחוק איסור לשון הרע. הכנת כתבי טענות או תצהיר עדות ראשית, מהווה דיאלוג בין הלקוח לבין עורך הדין, כך שמצד אחד מציג הלקוח לבא כוחו את הסיפור שלו, ומצד שני עורך הדין שואל שאלות, מעלה תהיות ומוסיף נדבכים מהידע האישי שלו לצורך הכנת כתבי הטענות או התצהירים.

בנסיבות אלו ברור, כי אין מקום או היגיון לקבוע כי רק הדברים שאומר הלוקח לעורך דינו הינם חסינים מכוח סעיף 13(5) לחוק איסור לשון הרע, ואילו דברי עורך הדין ללוקח אינם חסינים. דברי הלוקח, כמו גם דברי עורך הדין, מטרתם הינה הכנה להליך המשפטי, ומכאן חוסים תחת חיסיון זה.

אציין כי הפסיקה אף הכירה באופן מפורש במתן חיסיון מכוח סעיף 13(5) לחוק איסור לשון הרע לעורך הדין ולא רק ללוקח, ר', למשל, ת"א (ת"א) 57646/99 עו"ד וינברג נ' עו"ד כהנא [פורסם במאגר נבו] (03.06.2004):

"אם כך, ההגנה המוחלטת המוענקת בסעיף 13(5) נתונה גם לעורך-דין המופיע בפני בית-המשפט והפסיקה קבעה שההגנה תחול גם על כל צעד הננקט בקשר עם ההליך בכל שלב משלביו השונים, לרבות על כל פנייה בכתב ומסמך הנדרש במהלך הרגיל של המשפט והמשמשו כהלכה וכן תחול על כתבי-טענות, תצהירים, מסמכים המוגשים לבית-המשפט ואפילו על מסמכים כאלה המוחלפים בין בעלי-הדין לפני הגשתם לבית-המשפט וגם על מסירת סיפור המעשה לעורך-הדין לשם הכנת עדות שתוגש במשפט עתיד לבוא" (הדגשה שלי – ג.ה.).

וכן ר' בשורה ארוכה של פסקי דין בהם בית המשפט העניק חסינות לעורך הדין בגין אמירות שזה אמר במהלך ניהול ההליך המשפטי: ת"א (פ"ת) 22452-12-15 אלה אבוביץ' נ' עו"ד אורלי אתלה גלמן [פורסם במאגר נבו] (25.2.2018); ת"א (ראשל"צ) 93/08 עו"ד הורוביץ צחי נ' עו"ד בן דוד איתן [פורסם במאגר נבו] (18.10.2009); ת"א (י-ם) 8892/06 עו"ד בורשטיין יואל נ' עו"ד זהר גיאת [פורסם במאגר נבו] (21.02.2007); ת"א (י-ם) 5118/01 יורם זריפי נ' משה כהן [פורסם במאגר נבו] (19.08.2001)

במקרה דומה למקרה שלפניי, במסגרת ת"א (ת"א) 58577/05 כהן-שטרקמן מירה, עו"ד נ' גרטש איתן, עו"ד [פורסם במאגר נבו] (24.10.2007), דחה בית המשפט תביעת לשון הרע כנגד עורכת דין אשר במכתב ללוקח שלה כתבה דברי לשון הרע על עורך דין אחר, וזאת על סמך קיומו של חיסיון מכוח סעיף 13(5) לחוק איסור לשון הרע.

מכאן, המסקנה הנובעת מהפסיקה הינה כי יש להעניק את החיסיון מכוח סעיף 13(5) לחוק איסור לשון הרע גם לדברים שאומר או כותב עורך הדין למרשו.

מסקנה זו כי יש להעניק את החיסיון מכוח סעיף 13(5) הן ללוקח והן לעורך הדין, כל עוד השיחה ביניהם מתייחסת להליך המשפטי, אף מתיישבת היטב עם הרציונל של סעיף 13(5) כפי שזה משתקף בעניין חיר לעיל:

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 31992-01-21 א.ס.אייץ.אר 1 ניהול השקעות בע"מ ואח' נ' שמואלי ואח'

"אולם נקודת המבט של סעיף 13 אינה מצטמצמת למקרה הספציפי. הסעיף נועד להגן על שיקולים רחבים הנוגעים לאינטרס הציבורי, כאשר חלק מסעיפי המשנה – וסעיף-קטן (5) בכללם – מתייחסים לפרסומים שנעשים על-ידי רשויות השלטון או תוך כדי פעילותן. סעיף-קטן (5) נועד למנוע מצב שבו ירחף מעל מי מהגורמים הנזכרים בסעיף, תוך כדי דיון משפטי, האיום של תביעת לשון הרע. הסעיף נועד למנוע מצב שבו העילה לפי חוק איסור לשון הרע תהווה גורם מצנן על התבטאויות בגדרי הליך משפטי ותמנע מהגורמים השונים המעורבים בהליך המשפטי להתבטא באופן חופשי" (הדגשה שלי – ג.ה.).

נכונים ויפים דברים אלו גם למקרה שלפני, אין זה ראוי כי החשש בפני תביעת לשון הרע של הצד שכנגד, תמנע מעורך הדין לשוחח באופן חופשי ופתוח עם הלקוח שלו, לרבות האפשרות להביע את עמדתו וידיעותיו ביחס לצד שכנגד".

בבית המשפט המחוזי בע"א (מחוזי ת"א) 1682/06 רסקין נתן, עו"ד נ' אברהם (רמי) לב (פורסם בנבו, 17.09.2009) נקבע:

"כך, ניתן לראות שלמרות שניתן היה לטעון ש"תוך כדי דיון" הכוונה הינה לחסינות מוחלטת במהלך דיון בבית המשפט לא משנה מה נאמר בו, קבעה הפסיקה כי "תוך כדי דיון" חל גם על הליכים ומכתבים שנעשים בקשר לדיון. גם אם לא במהלך הדיון המשפטי בביהמ"ש עצמו, ובכך הרחיבה מחד את החסינות אך מאידך החילה אותה גם על הליכים נוספים מעבר לדיון בבימ"ש, תוך יצירת זיקה בין הליכים אלו לדיון המשפטי."

בבית המשפט השלום בת.א. (ת"א) 34543-07 אוזן רחל נ' ווידסלבסקי יוסף (פורסם בנבו, 22.11.09) נקבע:

"על כן, כשם שחילופי דברים בין הלקוח לעורך דינו, בקשר לנפגע, לא יעמידו לנפגע עילה בגין פרסום לשון הרע, וכשם שעורך הדין יהיה מוגן מפני תביעת הנפגע מפני פרסום לשון הרע אם פעל בשמו של לקוחו, כך יש להגן גם על הצד שכנגד אם פרסם לשון הרע על הלקוח בפניו של עורך הדין המייצג את הלקוח.

23. הנה כי כן, הדברים כאמור ברורים לחלוטין ואין כל ספק בעיני כי ההיגיון המשפטי והפרשנות הסבירה והמקובלת של סעיף 13(5) לחוק, כעולה בין היתר מהפסיקה שצוטטה לעיל, מצדיקים ומחייבים את החלת החיסיון הגלום בסעיף 13(5) לחוק איסור לשון הרע, על שיחת הזום שנערכה בין הנתבע 1 ולבין לקוחותיו ולקוחות פוטנציאליים מבין שאר המשקיעים, שבאו לשמוע ממנו את חוות דעתו המשפטית על טענות העומדות למשקיעים

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 31992-01-21 א.ס.אייץ.אר 1 ניהול השקעות בע"מ ואח' נ' שמואלי ואח'

נגד התובעים, כשבאופק הגשת תביעה לבית המשפט נגדם, יהיו חמורים וקשים הדברים שאמר הנתבע 1 על התובעים אשר יהיו.

24. טענת התובעים שלפיה מאחר וחלק ניכר מהמשקיעים שהשתתפו בשיחת הזום טרם שכרו את שירותי הנתבע 1, ולכן לא חלה ביחס אליהם הגנת סעיף 13(5), דינה להידחות אף היא. לצרכי סעיף 13(5) והחלתו על שיחת ייעוץ שבין עורך הדין ולבין לקוחו, שנערכת עוד לפני הגשת התביעה, החלה שהיא מתבקשת ומתחייבת, כפי שפורט בהרחבה לעיל, פשיטא כי אין לעשות הבחנה בין לקוח שכבר שכר את שירותי עורך הדין ולבין אדם שזו פגישת הייעוץ הראשונה שלו עם עורך הדין וטרם שכר את שירותיו ובא לשמוע את עורך הדין כדי להחליט האם לשכור את שירותיו.

25. ביצוע הבחנה כזו תמנע את החלתו של סעיף 13(5) על כל שיחת ייעוץ ראשונית שבין עורך דין ולבין לקוח והרי במקרים רבים קיימת שיחה כזו, בה עורך הדין מביע דעתו על התנהלות הצד שעמו מסוכסך אותו אדם שבא להתייעץ עמו. הבחנה כזו תיצור אבסורד שאין כדוגמתו, כפי שכבר פורט לעיל בהרחבה.

26. אי החלת הסעיף הנ"ל על שיחת ייעוץ כאמור, תגדע כל אפשרות לקבלת ייעוץ משפטי טרם שכירת שירותי עורך הדין. במצב אבסורדי שכזה, כל עורך דין יצטרך להתנצל בפני כל לקוח פוטנציאלי הבא למשרדו כדי לשקול את שכירות שירותיו, שאינו יכול לחוות את דעתו ביחס להתנהלות בעל דינו של אותו לקוח פוטנציאלי, כל עוד לא שכר הנ"ל תחילה ומראש את שירותי עורך הדין, עוד לפני ששמע את חוות דעתו.

27. בהקשר הנ"ל יש להוסיף כי לפי הפסיקה, חיסיון עורך דין לקוח חל גם על אדם שטרם שכר את שירותיו של עורך הדין ואשר נפגש עמו במטרה לבחון התקשרות כאמור (ראה ס' 10 לפסק הדין שניתן בבג"צ 744/97 גוזלן סיגל נ' השופט אהרון אמינוף ואח' (פורסם בנבו, 8.5.97). כך גם ברור שיש לפרש את סעיף 13(5).

28. ההבחנה הנוספת שמנסים התובעים לבצע בין "כנס משקיעים" ולבין "פגישת ייעוץ", אין בה ממש וממילא אין לה מקום. ראשית, מדובר באותה גברת בשינוי אדרת וכך או אחרת, אין הכותרת משנה את המהות.

29. בפועל, גם אם אניח כי מדובר היה ב"כנס משקיעים", שהנתבע 1 השתתף בו ולא בפגישה שיועדה מלכתחילה אך ורק לצורך כך שהנתבע 1 יישא דברים לגבי המצב המשפטי, המסקנה המשפטית היא אותה מסקנה ולא יעלה על הדעת כי הנתבע 1 שבא לכנס כזה, אשר בו משתתפים לקוחות קיימים שלו והן משקיעים שנמצאים "באותה סירה" עם

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 31992-01-21 א.ס.אייץ.אר 1 ניהול השקעות בע"מ ואח' נ' שמואלי ואח'

לקוחותיו, יהיה אחראי בלשון הרע כלפי התובעים, על דברים שאמר שם, בקשר לחוות דעתו המשפטית או הייעוץ המשפטי שלו בנוגע ליחסי המשקיעים עם התובעים.

30. שנית, התובעים עצמם צירפו לכתב התביעה כנספח 4, את מסרון הוואטסאפ ששלח אחד המשקיעים בקבוצת הוואטסאפ של המשקיעים, עליו הם מסתמכים, ושם כתב: **"בוקר טוב אנחנו מתארגנים לשיחת זום בנושא חוות דעת המשפטית והתביעה למינוי מנהל מטעמנו עם עורכי הדין באחד הערבים הקרובים. מי שכאן בקבוצה הזו שמעוניין להשתתף שיודיע כאן אלי או בפרטי. תודה"**. משמע, שיחת הזום נקבעה במפורש לצרכי דין ודברים בין הנתבע 1 ללקוחותיו ולבין מי משאר המשקיעים שרוצה להצטרף לאלה שכבר שכרו את שירותי הנתבע 1.

31. לפיכך, הטענה כי יש לשמוע ראיות לגבי הנסיבות והאופי של ההתכנסות המדוברת ועל כן לא ניתן לסלק את התביעה על הסף, לדידי, דינה להידחות.

32. העובדות ברורות לחלוטין וגם התובעים בכתב התביעה אינם טוענים אחרת, קרי – מדובר בשיחת זום בין עורך דין ולקוחותיו, אליה הצטרפו לקוחות בפוטנציה, משקיעים נוספים, שכדי לשקול אם להצטרף למהלך המשפטי שבכוונת חלק מהמשקיעים האחרים, שכבר שכרו את שירותי הנתבע 1, לנקוט, הצטרפו לשיחה, שמלכתחילה תוארה ככזו שבאה לדון בחוות הדעת שנתן הנתבע 1 ובהליכי הגשת תביעה.

33. בנסיבות הנזכרות לעיל, גם ברור שלא מדובר בפעולת "שידול" אסורה כפי שטוענים התובעים. כלום הפר הנתבע 1 את כללי האתיקה שחלים עליו, בכך שחיווה דעתו המשפטית על סיכויי התביעה וזכויותיהם המשפטיות של המשקיעים, בשיחת זום סגורה ללקוחות ולמשקיעים נוספים שמבקשים לשקול גם הם קבלת ייצוג מאת הנתבע 1 ואשר הוזמנו להצטרף לשיחה אם רוצים בכך? תמהני.

34. זאת ועוד - טענת השידול היא במישור האתי ואין זה מובן מאליו כי בית המשפט ידון בטענה מסוג זה (וראה בעניין זה רע"א 9930/17 אל מדאמין בע"מ נ' חביב שחאדה חנא (פורסם בנבו, 28.3.18) שם נקבע כי נושאים של אתיקה מן הדין בדרך כלל שידונו על ידי ועדת האתיקה של לשכת עורכי הדין).

35. לפיכך, העובדה שלאחר שיחת הזום הצטרפו למאבק נגד התובעים עוד כ-40 משקיעים שהחליטו לשכור את שירותיו של הנתבע 1, אין בה כל פסול ויתרה מכך, היא גם מחזקת את העובדה ששיחת הזום היוותה, ביחסים שבין הנתבע 1 למשקיעים שטרם שכרו את שירותיו, פגישת עורך דין עם אדם המבקש לבחון שכירת שירותיו, קרי פגישה עם לקוח

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 31992-01-21 א.ס.אייץ.אר 1 ניהול השקעות בע"מ ואח' נ' שמואלי ואח'

פוטנציאלי וכי שיחת הזום אכן נועדה בדיוק לשם שמיעת חוות דעתו של הנתבע 1, כדי לאפשר למשקיעים האחרים להחליט אם לעשות כן אם לאו.

36. אולם העיקר – טענת השידול אינה עילת התביעה במקרה דנא, אלא לשון הרע וכנגד עילה זו עומדת לנתבעים בכל מקרה וכאמור הגנת סעיף 13(5), ללא קשר לפן האתי המדובר.

37. לבסוף, טענת התובעים שלפיה חוות הדעת הכתובה שהוציא הנתבע 1 לפני שיחת הזום, הייתה "רכה" הרבה יותר מדברים שאמר בשיחת הזום, לא יכולה אף היא להועיל להם.

38. התובעים טוענים כי הנתבע 1 לא מצא לנכון לסייג את דבריו בשיחת הזום, כפי שעשה בחוות הדעת, למשל על ידי שימוש במילה "לכאורה" ובדרכים נוספות, כמו גם לא חזר על מה שכתב בחוות הדעת, שם, בסעיף הסתייגויות כללי (שאגב מקובל מאוד בחוות דעת משפטיות), לאחר וחרף ייחוס התנהלות חמורה שלא כדין לתובעים במהלך חוות הדעת, אמנם כתב כי לא ניתן להסיק מסקנות חד משמעיות בשלב זה.

39. בכל הכבוד, עובדות אלה לא משנות את המסקנה שלפיה הדברים שאמר הנתבע 1 בשיחת הזום מוגנים לפי סעיף 13(5), כפי שאגב מוגנים גם הדברים שנכתבו בחוות הדעת, שהרי הגנת סעיף 13(5) היא מוחלטת, אינה תלויה בחומרת הדברים הנאמרים ונותנת הגנה גם בגין דברים שנאמרו בכוונה, ברשלנות ואף בחוסר תום לב, לרבות כמובן גם אם הדברים שנאמרו אינם אמת.

40. לסיכום, לתובעים לא עומדת עילה בלשון הרע נגד הנתבעים, משום שלזכות הנתבעים עומדת במקרה דנא החומה הבצורה של הגנת סעיף 13(5) לחוק.

41. המקום הראוי לברר האם יש ממש בייעוץ המשפטי שנתנו הנתבעים למשקיעים, הוא בתביעה שתתנהל בין התובעים למשקיעים לגופם של דברים ולא בתביעות לשון הרע, ודאי לא תביעת לשון הרע של התובעים כנגד הנתבעים, באי כוחם של המשקיעים.

סוף דבר

42. אשר על כן, התביעה נדחית על הסף.

43. בהתחשב מחד גיסא, בתוצאה ובסכום התביעה הגבוה והעובדה שלא היה מקום מלכתחילה להגשת התביעה, ומאידך גיסא, בהתחשב בכך שהתביעה מסתיימת כבר עתה,

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 31992-01-21 א.ס.אייץ.אר 1 ניהול השקעות בע"מ ואח' נ' שמואלי ואח'

בשלב מוקדם, ישלמו התובעים לנתבעים שכר טרחת עו"ד ריאלי וסביר, בסך של 30,000 ש"ח, עבור ההליכים שהתקיימו עד כה.

ניתן היום, י"ח טבת תשפ"ב, 22 דצמבר 2021.

יאיר דלוגין, שופט

